

Raport z ewaluacji wewnętrznych przeprowadzonych
w roku szkolnym 2014/2015
w Zespole Szkół im. Henryka Sienkiewicza
w Grabowcu

Data sporządzenia raportu: 26.06.2015 r.

Autorzy raportu:
Teresa Goździejewska
Anna Danilczuk
Dorota Diduch

Spis treści:

1. Wstęp
2. Opis działań i uzyskanych wniosków w zakresie I problemu badawczego: *Przestrzeganie norm społecznych w szkole przez uczniów i nauczycieli.*
3. Opis działań i uzyskanych wniosków w zakresie II problemu badawczego: *Atrakcyjność lekcji, zajęć pozalekcyjnych, imprez szkolnych i programów wychowawczo-profilaktycznych realizowanych w szkole.*
4. Opis działań i uzyskanych wniosków w zakresie III problemu badawczego: *Diagnoza umiejętności nauczycieli w zakresie oceny efektywności kształcenia z zastosowaniem wskaźników EWD.*
5. Globalne wnioski i rekomendacje.

Ad 1. Wstęp

W Zespole Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Grabowcu w roku szkolnym 2014/2015 powołane zostały trzy zespoły ewaluacyjne, które zgodnie z harmonogramem działań przeprowadziły ewaluację wewnętrzną pod kątem następujących problemów badawczych:

- 1. Przestrzeganie norm społecznych w szkole przez uczniów i nauczycieli.**
- 2. Atrakcyjność lekcji, zajęć pozalekcyjnych, imprez szkolnych i programów wychowawczo-profilaktycznych realizowanych w szkole.**
- 3. Diagnoza umiejętności nauczycieli w zakresie oceny efektywności kształcenia z zastosowaniem wskaźników EWD.**

W oparciu o przedstawione w harmonogramie wskaźniki (cele szczegółowe) opracowano pytania kluczowe, które posłużyły do tworzenia odpowiednich metod i technik badawczych. Badaniem objęto nauczycieli, rodziców oraz uczniów szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego. Obszary ewaluacji wynikają z Rozporządzenia MEN z dnia 7 października 2009 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324 oraz z 2013 r. poz. 560).

Ad 2. Opis działań i uzyskanych wniosków w zakresie I problemu badawczego:

Data sporządzenia raportu: 30.04.2015 r.

Autorzy:

Zofia Greniuk

Krystyna Zienkiewicz

Dorota Diduch

Problem badawczy: „Przestrzeganie norm społecznych w szkole przez uczniów i nauczycieli”.

Pytania kluczowe:

- 1 Czy uczniowie czują się w szkole bezpiecznie?
- 2 Jaka jest skala poczucia braku bezpieczeństwa wśród uczniów?
- 3 Jakich zachowań dotyczy identyfikowane przez uczniów zagrożenie? Z jakich źródeł pochodzą zagrożenia?
- 4 Czy nauczyciele i personel szkoły czują się w szkole bezpiecznie?
- 5 Czy uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje?
- 6 Czy w szkole obowiązują procedury reagowania w sytuacjach trudnych wychowawczo?
- 7 Czy podejmowane są działania wychowawcze, czy są one skuteczne i podlegają ewaluacji?
- 8 Czy podejmowane działania wychowawcze wpływają na zmniejszenie (eliminowanie) zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań?

Cele badania:

Celem ewaluacji i zasadniczym problemem badawczym było pozyskanie informacji na temat poczucia bezpieczeństwa w szkole oraz skali i typu zagrożeń występujących na terenie szkoły.

Wnioski:

Analiza zebranego materiału pozwoliła na sformułowanie następujących wniosków:

1. Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie, choć doświadczają ze strony innych uczniów różnego rodzaju zachowań agresywnych, mających charakter agresji psychicznej, a zwłaszcza agresji słownej.
2. Nauczyciele i personel szkoły czują się w szkole bezpiecznie, ale spotykają się z przejawami agresji słownej ze strony uczniów.
3. Nie wszyscy uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje i nie zawsze przestrzegają norm społecznych obowiązujących w szkole.
4. Nauczyciele komunikują uczniom, jakich zachowań się od nich oczekuje. Czynią to zwłaszcza na lekcjach wychowawczych i podczas rozmów indywidualnych.
5. W szkole diagnozuje się zachowanie uczniów i wykorzystuje się wyniki tej diagnozy do tworzenia różnego rodzaju programów profilaktyczno – wychowawczych, poradniczych oraz do dalszej pracy dydaktyczno – wychowawczej.
6. W szkole podejmowane są różnego rodzaju działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.
7. Szkoła – nauczyciele, personel, rodzice, by zwiększyć poczucie bezpieczeństwa całej społeczności szkolnej, powinna kontynuować dotychczasowe działania wychowawcze oraz podejmować nowe działania przynoszące pożądany efekt wychowawczy.

Przeprowadzone badania pozwalają również na sformułowanie następującego wniosku praktycznego:

Należy opracować plan działań mający na celu zwiększenie wśród uczniów i nauczycieli respektowanie norm społecznych oraz zmniejszenie (wyeliminowanie) zachowań niezgodnych z normami społecznymi, czyli:

- podejmować bardziej stanowcze działania w stosunku do uczniów sprawiających problemy wychowawcze, zwiększyć kary, stosować nagany,
- informować o zagrożeniach, wskazywać, które zachowania są dobre, a które złe,
- obserwować uczniów, poświęcać im więcej uwagi, częściej ich kontrolować,
- polepszyć współpracę: szkoła – rodzice,
- eliminować złe nawyki uczniów, uczyć tolerancji i przyzwoitości,
- bardziej przestrzegać regulaminu szkolnego.

Ad.3. Opis działań i uzyskanych wniosków w zakresie II problemu badawczego.

Data sporządzenia raportu: 23.04.2015 r.

Autorzy:

Anna Danilczuk

Beata Jaworska

Barbara Kondrat

Problem badawczy: *Atrakcyjność lekcji, zajęć pozalekcyjnych i programów wychowawczo- profilaktycznych realizowanych w szkole.*

Pytania kluczowe:

1. Jak kształtuje się frekwencja uczniów na zajęciach lekcyjnych?
2. Czy wyniki egzaminów wewnętrznych potwierdzają wysoki poziom umiejętności i wiadomości uczniów z danej edukacji?
3. Czy uczniowie przystępują do konkursów, zawodów i olimpiad przedmiotowych?
4. Czy zachowanie uczniów na zajęciach jest właściwe?
5. Czy uczniowie chętnie biorą udział w zajęciach pozalekcyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych, zajęciach z uczniem zdolnym i innych zajęciach specjalistycznych?
6. Czy roczne oceny klasyfikacyjne są wysokie i czy nie ma egzaminów poprawkowych?
7. Czy stwierdza się postępy uczniów w likwidowaniu braków edukacyjnych?
8. Czy do realizacji programów wychowawczych i profilaktyki angażuje się specjalistów?
9. Czy uczniowie chętnie korzystają z zasobów bibliotecznych?

Cele badania:

1. Określenie, czy zajęcia w szkole są prowadzone atrakcyjnie, interesująco. Czy formy i metody pracy na lekcjach spełniają oczekiwania uczniów, czy nauczyciele w celu efektywnego nauczania odpowiednio dobierają zarówno metody jak i formy pracy z uczniami, które jak najpełniej wesprą ich w procesie uczenia się.
2. Czy uczniowie mają wpływ na sposób prowadzenia zajęć, czy ich opinie są uwzględniane.
3. Zebranie opinii uczniów na temat pracy nauczycieli, ich postaw i zaangażowanie.
4. Poznanie opinii uczniów na temat określenia atrakcyjności zajęć.

Wnioski:

1. Częściej pracować metodą projektu i organizować pracę w grupach.
2. Systematycznie pracować przy użyciu metod aktywizujących.
3. Położyć nacisk na dyscyplinę i porządek na zajęciach.

4. Prowadzić zajęcia dodatkowe w sposób ciekawy i atrakcyjny dla uczniów.
5. Pracować nad podniesieniem wyników nauczania z przedmiotów, które sprawdzane są na sprawdzianie po szkole podstawowej i egzaminie gimnazjalnym.
6. W klasach I-III bardziej egzekwować umiejętność czytania, pisania i liczenia, aby do drugiego etapu edukacyjnego nie przechodzili uczniowie, którzy nie opanują tych elementarnych umiejętności.
7. Wzbogacić ofertę biblioteki o nowe pozycje, szczególnie czasopisma dla dzieci i młodzieży.

Ad.4. Opis działań i uzyskanych wniosków w zakresie III problemu badawczego:

Data sporządzenia raportu: 30 maja 2015 r.

Autorzy raportu:

Teresa Goździewska

Dorota Zapalska

Marzena Salińska

Problem badawczy: *Diagnoza umiejętności nauczycieli w zakresie oceny efektywności kształcenia z zastosowaniem wskaźników Edukacyjnej Wartości Dodanej.*

Pytania kluczowe:

1. Czy nauczyciele wykorzystują EWD do przeprowadzania analizy wyników egzaminów zewnętrznych?
2. Czy wskaźniki EWD wykorzystywane są do analizy efektywności nauczania?
3. Czy nauczyciele identyfikują obszary pracy szkoły wymagające poprawy lub zmian?
4. Czy włącza się analizy egzaminów zewnętrznych (w tym EWD) do ewaluacji wewnętrznych?
5. Czy nauczyciele poprawnie interpretują wykresy i potrafią na ich podstawie sformułować właściwe wnioski?
6. Czy nauczyciele potrafią interpretować EWD?
7. Czy nauczyciele znają podstawowe pojęcia statystyczne używane przy EWD?
8. Czy nauczyciele rozumieją celowość wykorzystywania techniki EWD do oceny efektów kształcenia i potrafią wykorzystać przy ewaluacji programów nauczania?
9. Czy nauczyciele wykazują zainteresowanie techniką EWD jako sposobem na interpretację i ocenę efektów własnej pracy?

Wskaźniki badania:

1. Nauczyciele wykorzystują EWD do prowadzenia analizy wyników z egzaminów zewnętrznych.
2. Analizy efektywności nauczania prowadzone są z wykorzystaniem wskaźników trzyletnich i jednorocznych.
3. Wykresy wskaźników jednorocznych są wykonane z uwzględnieniem czynników kontekstowych (potencjał, płeć, dysleksja) oraz innych specyficznych dla szkoły wprowadzanych samodzielnie.
4. Nauczyciele identyfikują obszary pracy szkoły wymagające poprawy lub wprowadzenia zmian.

5. Analizy egzaminów zewnętrznych z wykorzystaniem wskaźników EWD są włączone do ewaluacji wewnętrznej.
6. Nauczyciele poprawnie interpretują wykresy i na ich podstawie formułują wnioski.

Rekomendacje:

1. Wszyscy nauczyciele potrafią wyjaśnić pojęcie EWD.
2. Prawie 80% badanych nauczycieli przeprowadza analizę zewnętrznych sprawdzianów i egzaminów.
3. Wśród nauczycieli dokonujących analiz 64% wykorzystuje w nich EWD.
4. Wykorzystanie EWD polega na: analizie wykresów, interpretacji wskaźnika, określeniu ilości uczniów u których nastąpił przyrost wiedzy, porównaniu wskaźników z poprzednich lat (analiza elips).
5. Większość nauczycieli deklaruje, że potrafi zinterpretować EWD.
6. Wśród wymienionych pojęć nauczyciele w największym stopniu rozumieją pojęcia: wynik staninowy i wartość EWD. W najmniejszym stopniu rozumieją pojęcia: znormalizowana skala 100/15 i miara centylowa.
7. Nie wszyscy nauczyciele potrafią określić dlaczego EWD jest lepsze przy analizie od skali staninowej. Najbardziej zastanawiają odpowiedzi: „są bardziej poprawne statystycznie”, „są lepsze, dokładniejsze, bardziej poprawne statystycznie”. Jeden nauczyciel stwierdził, że nie ma zdania, natomiast inny uznał, że EWD nie jest lepsze od skali staninowej.
8. 57,6% badanych nauczycieli zadeklarowało wykorzystywanie EWD przy ewaluacji, natomiast 21% uważa, że ich to nie dotyczy.
9. 2/3 badanych nauczycieli uważa, że EWD jest sposobem interpretacji i oceny efektów ich pracy, natomiast 1/7, że ich to nie dotyczy.
10. Prawie 70% potrafi opracować kartotekę i plan testu, 18% nie potrafi, a 12% uważa, że ich to nie dotyczy.
11. 2/3 nauczycieli potrafi określić poziomy celów taksonomicznych.
12. 81% nauczycieli potrafi interpretować otrzymane wyniki testów i sprawdzianów.
13. Tylko czterech nauczycieli (12% badanych) swobodnie posługuje się kalkulatorem EWD i interpretuje uzyskane informacje.
14. 61% badanych częściowo identyfikuje słabe obszary pracy nauczyciela, 36% zadeklarowało, że potrafi identyfikować te obszary, a tylko jedna osoba nie posiada takiej umiejętności.
15. Wszyscy badani nauczyciele wykorzystują w różnym stopniu wyniki badań edukacyjnych do wprowadzania zmian w pracy własnej.

Wnioski:

1. EWD to dobra okazja do przemyśleń nad obrazem kształcenia w szkole. Pozwala dokładniej przyjrzeć się mechanizmom rządzącym procesami kształcenia, wychowania i zarządzania, funkcjonującymi w szkole.
2. By podnieść świadomość nauczycieli w zakresie stosowania technik EWD, należy zorganizować szkolenie zewnętrzne dotyczące wykorzystania wskaźników EWD do analizy i interpretacji wyników egzaminów zewnętrznych.

Ad.5. Globalne wnioski i rekomendacje:

1. Opracowanie planu działań zwiększających respektowanie norm społecznych i eliminujących zachowania aspołeczne.
2. W klasie I -III szkoły podstawowej w większym stopniu egzekwować umiejętność czytania, pisania i liczenia.
3. Wzbogacać ofertę biblioteki o nowe pozycje książkowe jak również gazety i czasopisma.
4. Pracować nad podniesieniem wyników nauczania z przedmiotów objętych zewnętrznymi formami sprawdzania poprzez m. in. pracę metodą projektów, pracą w grupach, a także przy użyciu innych metod aktywizujących.
5. Zorganizować zewnętrzne szkolenie w zakresie stosowania technik EWD oraz analizy i interpretacji wyników egzaminów zewnętrznych.